

AMERICA DESCALIFICA ROMANIA LUI COLDEA STANCIU SI KOVESI – Senatorul republican John McCain ne-a dat drept exemplu de tara cu grave derapaje de la principiile constitutionale si democratice: „Noi avem Congres! Avem Curte Suprema! Noi nu suntem Romania!”. Declaratia a facut inconjurul Planetei. Expertul in intelligence Joel Shapiro, prof.dr. la National Intelligence University din Washington: „In SUA, procurorii nu lucreaza cu serviciile”

Scris de A.P.

International - Non-eu

Romania parteneriatelor de nadejde dintre servicii secrete, instante judecatoresti si procuratura a ajuns de rasul lumii. Intr-o declaratie care a facut inconjurul Planetei, via New York Times, un inalt demnitar american ne-a descalificat ca tara. Este vorba despre senatorul republican **John McCain (foto 1)**, care nu a gasit un contraexemplu mai potrivit decat Romania pentru a sublinia disfunctionalitatile democratice si constitutionale. Nu Coreea de Nord, nu Rusia, nu Siria, ci Romania!

Dupa ce numerosi politicieni si analisti americani s-au aratat ingrijorati de perspectiva unui posibil derapaj constitutional in cazul in care Donald Trump castiga alegerile prezidentiale, McCain a iesit sa ridice moralul natiunii spunand ca el nu crede ca SUA ar fi in pericol. Republicanul, altfel un sustinator rezervat al lui Trump, si-a exprimat ferm convingerea ca America are institutii guvernamentale capabile sa infraneze o persoana care ar incerca sa isi depaseasca atributiile constitutionale, dand Romania drept contraexemplu de functionare a statului de drept si a separatiei puterilor, principii-pilon ale Constitutiei SUA.: **„Noi avem un Congres! Avem o Curte Suprema! Noi nu suntem Romania! (...) Institutiile noastre, inclusiv presa, sunt inca suficient de puternice incat sa previna actiuni neconstitutionale”**, a spus McCain, citat, vineri 3 iunie 2016, de [New York Times](#). („I still believe we have the institutions of government that would restrain someone who seeks to exceed their constitutional obligations... **We have a Congress. We have the Supreme Court. We're not Romania!** (...) Our institutions, including the press, are still strong enough to prevent unconstitutional acts”.)

Romania parteneriatelor de nadejde dintre servicii secrete, instante judecatoresti si procuratura a ajuns de rasul lumii. Intr-o declaratie care a facut inconjurul Planetei, via New York Times, un inalt demnitar american ne-a descalificat ca tara. Este vorba despre senatorul republican **John McCain (foto 1)**, care nu a gasit un contraexemplu mai potrivit decat Romania pentru a sublinia

disfuncționalitățile democratice și constituționale. Nu Coreea de Nord, nu Rusia, nu Siria, ci România!

După ce numeroși politicieni și analiști americani s-au arătat îngrijorați de perspectiva unui posibil derapaj constituțional în cazul în care Donald Trump câștigă alegerile prezidențiale, McCain a ieșit să ridice moralul națiunii spunând că el nu crede că SUA ar fi în pericol. Republicanul, altfel un susținător rezervat al lui Trump, și-a exprimat ferm convingerea că America are instituții guvernamentale capabile să înfrneze o persoană care ar încerca să își depășească atribuțiile constituționale, dând România drept contraexemplu de funcționare a statului de drept și a separației puterilor, principii-pilon ale Constituției SUA.: **„Noi avem un Congres! Avem o Curte Supremă! Noi nu suntem România! (...) Instituțiile noastre, inclusiv presa, sunt încă suficient de puternice încât să prevină acțiuni neconstituționale”**, a spus McCain, citat, vineri 3 iunie 2016, de [New York Times](#). („I still believe we have the institutions of government that would restrain someone who seeks to exceed their constitutional obligations... **We have a Congress. We have the Supreme Court. We're not Romania!** (...) Our institutions, including the press, are still strong enough to prevent unconstitutional acts”.)

Joel Shapiro, profesor doctor la academia unde sunt scoliti ofiterii de informații americani, le-a explicat românilor că în SUA parchetele și serviciile nu joacă în aceeași echipă

O altă declarație extrem de interesantă aparține lui **Joel Shapiro (foto 2)**, prof.dr. la National Intelligence University din Washington - practic, academia care se ocupă de instruirea ofițerilor de informații americani. Expertul în intelligence a explicat - într-un interviu acordat vineri, 3 iunie 2016, jurnaliștilor de la [Gandul.info](#) - că în Statele Unite procurorii nu colaborează cu serviciile secrete pe dosare, sarcina interceptării și a filajului revenind polițiilor locale: **„Tineri minte, poliția noastră, procuratura noastră, care multe sunt locale, nu lucrează cu FBI, ci cu poliția din zonă. Poliția din zonă se ocupă cu filajele, cu interceptarea telefoanelor, și totul în contextul obținerii unui mandat de la judecător și a unei justificări legale”**.

Joel Shapiro a povestit că America a învățat din lecțiile trecutului și din propriile greșeli, subliniind nevoia unui puternic control civil, prin Parlament, asupra instituțiilor însărcinate cu supravegherea populației.

Celebrul expert american a vorbit și despre caracterul sacrosanct al relației avocat-client, pe care nimeni în SUA nu îl pune la îndoială. Alte subiecte au vizat funcționarea NSA sau a FBI, dar și scandalul Snowden:

„(...) Nu sunt chiar familiarizat cu ceea ce se întâmplă în România, dar în SUA avem, iar asta s-a schimbat de-a lungul timpului, a început să se schimbe din anii '70, anii '80, cu dezvăluiri despre lucrurile pe care serviciile secrete americane le faceau și despre care oamenii au simțit că le afectează libertățile civile. Și ce am făcut a fost să dam Congresului un rol mult mai puternic, iar acest lucru ar trebui decis de Parlamentul României, adică parlamentarii să aibă un rol mai puternic, să creeze legi noi, noi comisii unde să poată chema în fața lor șefii serviciilor secrete, uneori în secret, pentru că nu vor să dezvăluie secrete în public. Și să pună, știți, ati făcut X, Y, Z, de ce le-ati făcut, va rugăm să ne explicați. Și uitați care sunt legile sau să cream alte legi. Este nevoie de un Parlament foarte activ și de niște cetățeni foarte activi care să ceară aceste lucruri. Și noi, în SUA, am învățat să trăim cu aceste lucruri. Le vedem tot timpul, iar Congresul are un rol foarte foarte puternic, mai ales în ultimii 10-15 ani, sau chiar 20 de ani, în ceea ce privește supravegherea, cum îi spunem noi. Iar modalitățile în care se realizează supravegherea sunt de mai multe feluri, au audieri în comisii și aduc un șef de serviciu secret și îi dau în cap cu proverbiala bată de baseball. Cealaltă parte este că Congresul și Parlamentul vostru au un control asupra bugetului. Și uneori le spun că nu pot face unele lucruri, pentru că nu le mai dau bani. Dacă folosiți bani pentru asta, de care noi spunem că nu ne place, atunci noi te concediem sau pornim un proces civil împotriva ta. De asta e nevoie ca cetățenii... Și cred că a fost bine pentru serviciile secrete din SUA. Am avut discuții între servicii și Congres și partea executivă - a Președintelui - pentru a vedea cum rezolvăm acest lucru”.

Gandul: „Ati mentionat NSA. Cum s-a ajuns la asta? Dezvaluirile lui Snowden au aratat ca NSA spiona uneori cetateni americani, iar controlul judiciar si civil era aproape inexistent. Cum s-a ajuns la asta?”

Joel Shapiro: „Parerea mea... nu sunt un expert pe **cazul Snowden**, dar va voi spune ca mult din ceea ce a dezvaluit Snowden era tehnic legal. Multe erau. Ce s-a intamplat este ca daca urmaresti straini, iar NSA are voie sa ii intercepteze electronic pe straini, uneori americanii erau amestecati. Dar exista legi care spun ce poti si ce nu poti sa faci. Problema a fost – iar Snowden a dezvaluit – era ca NSA facea mult mai mult decat intelegea lumea. Nici nu sunt sigur daca am schimbat prea multe legi dupa dezvaluirile lui Snowden. Am fost facuti de ras, air Snowden le-a dezvaluit oamenilor mai multe lucruri pe care nu am fi vrut ca acestia sa le afle, cum ar fi modul in care faceam anumite lucruri. Statul Islamic a invatat, stiti, si ei citesc ziarele... Dar, repet, trebuie sa decidem cat permitem serviciilor noastre secrete sa faca pentru a ne proteja libertatile si daca merg prea departe, trebuie, adica, le-am inchis anumite programe. Le-am spus ca nu au voie sa le faca. Dar nu sunt un expert in NSA, trebuie sa va spun asta”.

Gandul: „In Romania, am avut recent o importanta schimbare legislativa care a interzis SRI sa mai faca munca de supraveghere tehnica a procurorilor. Sa-i ajute pe procurori in dosarele lor cu chestiuni tehnice – interceptari telefonice sau filaje. Cum functioneaza aceste lucruri in SUA, cum lucreaza lumea serviciilor secrete cu procurorii. Ce fel de limite exista?”

Joel Shapiro: „**In general, nu** (nu se lucreaza cu serviciile secrete, n.r.). **Daca un procuror local lucreaza cu un departament de politie si daca vor sa aiba acces la telefoanele unei persoane, trebuie sa mearga la judecator, iar judecatorul trebuie sa isi dea acordul.** Iar ei trebuie sa isi construiasca un caz in care sa arate ca iau in vizor aceasta persoana pentru ca au suspiciunea rezonabila ca face ceva rau, si iata dovezile, iar judecatorul le da un mandat sa faca asta. **FBI, care este o agentie deopotriva de intelligence si de aplicare a legii, face acelasi lucru: merge la un judecator, in cazurile pe care le investigheaza, si spune: vrem sa ii interceptam telefoanele acestei persoane pentru ca noi credem ca e implicata in activitati infractionale.** Dar trebuie aprobat. Iar in SUA pur si simplu nu poti sa faci o astfel de ancheta fara aprobare legala. **Au existat dosare respinse pentru ca s-a constatat ca mandatul era viciat.** Chiar si pentru a perchezitiona casa cuiva, in SUA, trebuie sa ai mandat care sa spuna: noi credem ca in casa asta are loc o activitate ilegala. **Au existat cazuri respinse in instanta pentru ca mandatul a fost considerat gresit, din diferite motive – argumentele expuse erau gresite ori s-a crezut ca procurorul sau politistul a mintit cand au obtinut mandatul. Functioneaza in diverse feluri. Si tineri minte, politia noastra, procuratura noastra, care multe sunt locale, nu lucreaza cu FBI, ci cu politia din zona. Politia din zona se ocupa cu filajele, cu interceptarea telefoanelor, si totul in contextul obtinerii unui mandat si a unei justificari legale”.**

Gandul: „Ati mentionat FBI-ul lucrând atat ca serviciu secret, cat si ca agentie de aplicare a legii. Nu intra cumva in conflict aceste doua lumi, adica partea de serviciu secret sa obstrucioneze partea judiciara a agentiei?”

Joel Shapiro: „E o chestiune serioasa, dar FBI, din cate inteleg eu, si-a separat aceste functii. Uneori, daca una intra peste cealalta, sa zicem ca investigheaza un traficant de droguri care traficheaza si arme catre un posibil terorist, atunci cele doua parti vor colabora. Dar sunt foarte atenti la acest lucru, sa tina aceste lucruri separate. Iar FBI este mai putin un serviciu secret, cat o agentie de intelligence. Poate face tot felul de lucruri pe care si alte agentii le pot face, dar ceea ce face FBI trebuie sa fie in limitele legii, a ceea ce permite un judecator, un mandat, un ordin judecatoresc. De-a lungul drumului au existat constrangeri legale cu care FBI a invata sa traiasca. Si chiar cu succes. Si s-a schimbat de-a lungul anilor, pentru ca la inceput ei urmareau spargatori de banci, dar nu prea mai spargea lumea banci... E mult mai usor sa o faci pe Internet, nu mai e nevoie sa intri intr-o banca cu o arma. Dar pentru asta a devenit FBI faimos in anii '30, ati vazut filmele...”

Gandul: „O alta controversa romaneasca implica un proiect de modificare a legii care sa protejeze avocatii si pe clientii lor. Proiectul spune ca procurorii nu pot perchezitiona sau supraveghea tehnic un avocat sau discutiile pe care acesta le poarta cu clientii sau documentele clientilor. In Romania, unii considera ca acest proiect incearca sa protejeze anumite persoane corupte, anumiti politicieni care sunt si avocati, iar altii spun ca e un lucru firesc de a proteja confidentialitatea avocat-client, client-avocat. Cum functioneaza asta in SUA? Sunt protejati de lege?”

Joel Shapiro: „In SUA, privilegiul avocat-client este ceea ce numim 'sfant', nu poti sa il incalci! Ceea ce un client – care poate fi un infractor sau nu, ori acuzat de ceva – ii spune avocatului sau este absolut privat. Statul nu ii poate intercepta, nu ii poate asculta, daca o face, este respins in instanta. Acest privilegiu vine in SUA din dreptul anglo-saxon si a fost protejat de-a lungul anilor. Deci, in ceea ce un client ii spune avocatului sau, statul nu poate sa se bage in niciun fel. Nu poate asculta, nu poate sa citeasca e-mail-uri, doar in cazurile rare in care insusi avocatul ar comite o infractiune. Dar atunci trebuie sa ai o dovada pentru asta, sa obtii un mandat pentru a asculta. Este foarte rar. In SUA, asta e ceva ce nici macar nu ridica probleme, adica toata lumea intelege acest lucru. Daca ati privit serialele americane politiste, e o chestiune standard. Daca aici o faceti altfel, inteleg, dar...”

Continuarea interviului (Video) pe gandul.info